

PATVIRTINTA
Marijampolės Rimanto Stankevičiaus
progimnazijos direktoriaus
2022 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V- 58 (1.4.)

MARIJAMPOLĖS RIMANTO STANKEVIČIAUS PROGIMNAZIJOS SOCIALINIO EMOCINIO UGDYMO PREVENČINĖ PROGRAMA 2022–2023 M. M.

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Marijampolės Rimanto Stankevičiaus progimnazijos (toliau – progimnazija) Socialinio emocinio ugdymo prevencinė programa 2022–2023 m. m. (toliau – programa) parengta vadovaujantis Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“, Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“, Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 „Dėl Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos patvirtinimo“, Marijampolės savivaldybės tarybos 2017 m. vasario 27 d. sprendimu Nr. 1-42, patvirtintu „Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Marijampolės savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose tvarkos aprašu“, progimnazijos direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-47 (1.4.) patvirtinta Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo progimnazijoje tvarka.

2. Programos paskirtis – veiksmingai planuoti bei organizuoti socialinį emocinį ugdymą ir prevencinę veiklą progimnazijoje.

3. Programos įgyvendinimas grindžiamas bendradarbiavimu tarp progimnazijos bendruomenės narių (mokinių, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, administracijos, tėvų), vykdomas remiantis pirminės prevencijos principais. Programos turinys pritaikytas kiekvienam vaikų amžiaus tarpsniui, atsižvelgiant į išaugusią smurto ir patyčių problemą Lietuvoje, siekiant užkirsti kelią šiai problemai plisti progimnazijoje.

4. Situacijos analizė. Įgyvendindami Marijampolės Rimanto Stankevičiaus progimnazijos Socialinio emocinio ugdymo prevencinę programą 2021–2022 mokslo metais organizavome socialinio emocinio ugdymo, prevencinius užsiėmimus, akcijas, parodas visiems 1–8 klasių mokiniams. 2021 m. rugsėjo–gruodžio mėn. 1a, 1b, 1c, 5a, 6b, 6d, 8a klasių mokiniai dalyvavo „Geros savijautos programos“ psichikos sveikatos stiprinimo užsiėmimuose. 2021 m. spalio mėn. atlikus adaptacijos tyrimus ir įvertinus gautus rezultatus, lapkričio–gruodžio mėn. pirmų ir penktų klasių mokiniams organizuoti emocinio intelekto stiprinimo, komandos formavimo užsiėmimai. Siekiant 6–7 kl. mokiniams suteikti žinių apie internete slypinčius pavojus, organizuoti prevenciniai užsiėmimai, kuriuos vedė Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato specialistė.

2021 m. spalio–gruodžio mėn. įgyvendintas prevencinis projektas „Kartu mes galim“ (projekto įgyvendinimui buvo skirta 1300,00 eurų iš Marijampolės savivaldybės biudžeto). Mokiniai dalyvavo diskusijose, akcijose, vaikų jogos, smėlio terapijos ir kituose emocinio intelekto stiprinimo užsiėmimuose. 2021 m. rugsėjo–gruodžio mėn. įgyvendintas projektas „Padėti kitam – padėti sau“ (projekto įgyvendinimui buvo skirta 1000,00 eurų iš Marijampolės savivaldybės biudžeto). Organizuoti mokymai 7–8 kl. mokiniams „Komandinis darbas. Lyderystė“.

2022 m. birželio mėn. progimnazijoje organizuota dieninė vaikų vasaros poilsio stovykla „Sveikuolių vasarėlė“ (vadovė vyresnioji socialinė pedagogė Olivija Barzdaitienė). Penkias darbo dienas stovykloje poilsiaavo 109 pradinį klasių mokiniai. Jie dalyvavo sveikatinimo, pažintinėse, meninėse, sportinėse veiklose, vyko į ekskursijas.

Socialinės pedagogės ir psichologės teikė individualią pagalbą mokyklos bendruomenės nariams: organizavo pokalbius su mokiniais, mokytojais, tėvais, klasių auklėtojais sprendžiant įvairias problemas. Minint pasaulinę psichikos sveikatos dieną, visa progimnazijos bendruomenė dalyvavo socialinių pedagogių organizuotoje akcijoje „Spalvų savaitė“ (spalio 11–15 dienomis progimnazijoje visi vilkėjo rūbais, turinčiais kiekvienos savaitės dienos spalvos akcentą). Informacija apie psichikos sveikatos stiprinimą pateikta progimnazijos stenduose, elektroniniame dienyne.

2021 m. gruodžio mėn. socialinės pedagogės atliko patyčių paplitimo tarp 2–8 klasių mokinių tyrimą. Nustatyta, kad per pastaruosius du mėnesius dažnai patyčias patyrė 6 proc. visų 2–8 klasių mokinių (7 proc. 2–4 kl. ir 6 proc. 5–8 kl.), kartais patyčias patyrė 16 proc. mokinių. 2020 m. 2–8 klasių mokinių, iš kurių buvo tyčiojami dažnai, buvo 4,5 proc., kartais patyčias patyrė 17,7 proc. Dažnai patyčias patiriančių 2–8 klasių mokinių skaičius padidėjo 1,5 proc.; tikėtina, kad tam įtakos turėjo mokinių grįžimas į kontaktinį mokymą. 2020–2021 m. m. mokiniai dalį laiko mokėsi nuotoliniu būdu, dėl to patyčių patyrė mažiau.

II SKYRIUS

PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI, ĮGYVENDINIMO GAIRĖS

5. Programos tikslas – ugdyti ir stiprinti mokinių socialinius emocinius įgūdžius, vykdyti psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevenciją, telkti progimnazijos bendruomenės narius, siekiant kurti ir užtikrinti saugią, sveiką ugdymosi aplinką, nepakančią smurtui, patyčioms, prievartai.

6. Programos uždaviniai:

- 6.1. vykdyti pozityviąją pirminę prevenciją progimnazijoje;
- 6.2. į programos įgyvendinimą įtraukti visą progimnazijos bendruomenę;
- 6.3. ugdyti asmenybę, formuoti pozityvaus mąstymo, emocijų ir jausmų raiškos, konstruktyvaus konfliktų sprendimo, gyvenimo įgūdžius;
- 6.4. mažinti patyčių plitimą progimnazijoje;
- 6.5. stiprinti mokinių socialines emocines kompetencijas bei gerinti psichologinę savijautą;
- 6.6. vykdyti psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencines veiklas;
- 6.7. užtikrinti emociškai ir fiziškai saugią aplinką progimnazijoje.

7. Programos turinys:

- 7.1. progimnazijos bendruomenės supažindinimas su programos vykdymu;
 - 7.2. mokinių švietimas;
 - 7.3. mokytojų švietimas;
 - 7.4. tėvų švietimas;
 - 7.5. programos veiksmingumo stebėseną ir analizę.
8. Programos tikslinė grupė – 1–8 klasių mokiniai, jų tėvai, mokytojai.
9. Programa įgyvendinama taikant šiuos metodus: individualūs pokalbiai, švietimo pagalbos specialistų konsultacijos, grupiniai užsiėmimai, diskusijos, paskaitos, mokymai, prevencinių projektų įgyvendinimas, seminarai, renginiai.

10. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos (patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 „Dėl Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos patvirtinimo“) turinys integruojamas į šią programą.

11. Vadovaujantis progimnazijos 2022–2023 m. m. Pradinio ir pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programų ugdymo planu, patvirtintu 2022 m. rugpjūčio 31 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-52 (1.4.), programa į pradinio ir pagrindinio ugdymo programų turinį integruojama taip:

Programos pavadinimas	Dalykas	Klasės				
		1–4	5	6	7	8
Socialines emocines kompetencijas ugdati prevencinė programa	Pasaulio pažinimas	1				
	Dailė ir technologijos	1				
	Dorinis ugdymas	1	1	1	1	1
	Lietuvių kalba		1			
	Matematika					
	Informacinės technologijos				1	
	Gamta ir žmogus			1		
	Biologija				1	1
	Chemija					1
	Istorija			1		1
	Geografija				1	
	Dailė		1	1	1	
	Fizinis ugdymas	1	1	1		
	Žmogaus sauga		1			1
Klasės valandėlė	Vieną kartą per mėnesį					

12. Mokytojai, klasių auklėtojai, planuodami savo veiklą, numato ir į ilgalaikius planus bei klasės auklėtojo planus įtraukia temas, susijusias su šios programos įgyvendinimu (socialinio emocinio ugdymo, psichoaktyvių medžiagų vartojimo, smurto ir patyčių prevencijos).

III SKYRIUS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Planuojama vykdymo data	Atsakingi asmenys
1. Progimnazijos bendruomenės supažindinimas su programos vykdymu			
1.	Informacijos apie vykdomą programą pateikimas progimnazijos bendruomenei (mokiniam – socialiniai pedagogai per TAMO, mokytojams – socialiniai pedagogai per mokytojų posėdį ir TAMO, tėvams – socialiniai pedagogai per tėvų susirinkimą ir / ar TAMO)	2022 m. rugsėjo mėn.	Socialiniai pedagogai
2.	Socialinio emocinio ugdymo prevencinės programos projekto 2023–2024 mokslo metams parengimas	2023 m. birželio mėn.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
2. Mokinių švietimas			
3.	Klasių valandėlės socialinio emocinio ugdymo, žalingų įpročių prevencijos temomis (1 kartą per mėnesį)	2022 m. rugsėjo mėn. – 2023 m. birželio mėn.	1–8 klasių auklėtojai
4.	Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos integravimas į ugdymo turinį (pagal 2021–2022 mokslo metų Pradinio ir pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programų ugdymo planą)	2022 m. rugsėjo mėn. – 2023 m. birželio mėn.	Pradinių klasių ir dalykų mokytojai, 5–8 klasių auklėtojai

5.	Prevenicinio projekto „Kartu mes galim“ įgyvendinimas:		
	Akcija „Pasimatuok gerą nuotaiką!“ (Pasaulinės psichikos sveikatos dienos minėjimas)	2022 m. spalio mėn.	Socialiniai pedagogai
	Emocinio intelekto stiprinimo ir psichologinės savijautos gerinimo užsiėmimai (1 ir 5 klasių mokiniams)	2022 m. lapkričio mėn. – 2023 m. vasario mėn.	Socialiniai pedagogai, psichologas
	„Klasės komandos formavimas“ (5 klasių mokiniams)	2022 m. spalio – gruodžio mėn.	Socialiniai pedagogai, psichologas
	Socialinių emocijų įgūdžių ugdymo užsiėmimai „Mano jausmai“ (1 klasių mokiniams)	2022 m. spalio – lapkričio mėn.	Socialiniai pedagogai, psichologas
	Socialinio emocinio ugdymo edukaciniai užsiėmimai 6–7 kl. mokiniams „Pakeliui link tikslo“	2023 m. sausio – kovo mėn.	Socialiniai pedagogai, projekto lektoriai
	Tarptautinės Tolerancijos dienos minėjimas	2022 m. lapkričio mėn.	Socialiniai pedagogai
6.	Informacinis stendas prevencinėmis temomis	2022 m. rugsėjo mėn. – 2023 m. birželio mėn.	Socialiniai pedagogai, psichologas
7.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto prevenciniai užsiėmimai:		
	Paskaita „Apie alkoholio žalą“ 7–8 kl. mokiniams	2022 m. rugsėjo mėn. – 2023 m. birželio mėn.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas
	Praktinis užsiėmimas „Pasyvus rūkymas ir jo žala“ 5 klasių mokiniams		
	Praktinis užsiėmimas-pamoka „Elektroninės cigaretės – mada ar pavojus?“ 6 klasių mokiniams		
	Praktinis užsiėmimas-pamoka „Rūkymo žala jaunam organizmui“ 7 klasių mokiniams		
	Pamoka-diskusija „Narkotinių medžiagų vartojimo žala“ 8 klasių mokiniams		
8.	Socialinių emocijų įgūdžių ugdymo užsiėmimai (konfliktų valdymas, savęs ir aplinkinių pažinimas, emocijų ir jausmų raiška, problemų sprendimas ir kt.):		
„Apie saugų elgesį ir taisykles“ (1 kl.)			
„Bendravimo įgūdžiai“ 1–2 kl.			
„Kartu – stipriau, saugiau, smagiau“ (2 kl.)			
„Ar moku padėkoti?“ (3 kl.)			
„Panašūs, bet skirtingi“ (3–4 kl.)			
„Emocijų duobės ir viršukalnės“ (4 kl.)			
„Ar moku klausyti?“ (5 kl.)			
„Saugus bendravimas internetinėje erdvėje“ (5–6 kl.)			
„Kaip reaguoti į bauginantį elgesį?“ (6 kl.)			
„Prekybos žmonėmis pavojai“ (7 kl.)			
„Streso valdymas“ (7 kl.)			
„Problemų sprendimas ir sprendimų priėmimas“ (8 kl.)			
„Psichoaktyvios medžiagos? Geriau būk laisvas!“ (8 kl.)			

	„Tikslai ir atsakomybė“ (8 kl.)		
	Pagal poreikį – kiti užsiėmimai aktualiomis temomis, suderinus su klasių auklėtojais		
9.	Socialinio pedagogo konsultacijos socialinio emocinio ugdymo ir psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos klausimais	2022 m. rugsėjo mėn. – 2023 m. birželio mėn.	Socialiniai pedagogai
10.	Psichologo konsultacijos socialinio emocinio ugdymo ir psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos klausimais	2022 m. rugsėjo mėn. – 2023 m. birželio mėn.	Psichologas
3. Mokytojų švietimas			
14.	Mokyklos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas	2022 m. rugsėjo mėn. – 2023 m. birželio mėn.	Administracija
15.	Socialinio pedagogo konsultacijos socialinio emocinio ugdymo ir psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos klausimais	2022 m. rugsėjo mėn. – 2023 m. birželio mėn.	Socialiniai pedagogai
16.	Psichologo konsultacijos socialinio emocinio ugdymo ir psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos klausimais	2022 m. rugsėjo mėn. – 2023 m. birželio mėn.	Psichologas
4. Tėvų švietimas			
17.	Informacija tėvams apie patyčių problemas (individualių atvejų aptarimas)	2022 m. rugsėjo mėn. – 2023 m. birželio mėn.	1–8 klasių auklėtojai
18.	Aktualios informacijos pateikimas stende, elektroniniame dienyne, mokyklos tinklapyje, per tėvų susirinkimus	2022 m. rugsėjo mėn. – 2023 m. birželio mėn.	Mokyklos administracija, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai
19.	Pirmų ir penktų klasių adaptacijos tyrimų rezultatų pristatymas ir rekomendacijų tėvams apie vaiko socialinių emocinių kompetencijų ugdymą pateikimas per tėvų susirinkimą	2022 m. lapkričio mėn.	Socialiniai pedagogai, psichologas
20.	Socialinio pedagogo konsultacijos socialinio emocinio ugdymo ir psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos klausimais	2022 m. rugsėjo mėn. – 2023 m. birželio mėn.	Socialiniai pedagogai
21.	Psichologo konsultacijos socialinio emocinio ugdymo ir psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos klausimais	2022 m. rugsėjo mėn. – 2023 m. birželio mėn.	Psichologas
5. Programos veiksmingumo stebėseną ir analizė			

22.	Pirmų ir penktų klasių adaptacijos tyrimai	2022 m. spalio – lapkričio mėn.	Socialiniai pedagogai, psichologas
23.	Patyčių paplitimo tarp mokinių tyrimo organizavimas (tyrimo atlikimas, rezultatų sisteminimas, analizė, prevencijos ir intervencijos priemonių numatymas, tyrimo pristatymas per mokytojų posėdį).	2022 m. lapkričio mėn. – 2023 m. sausio mėn.	Socialiniai pedagogai

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Laukiamas rezultatas:

- 13.1. pagerės progimnazijos bendruomenės mikroklimatas;
 - 13.2. bus sukurta saugesnė aplinka progimnazijoje;
 - 13.3. gerės mokinių socialinės emocinės kompetencijos, psichologinė savijauta;
 - 13.4. mokiniai įgis žinių ir gebėjimų, reikalingų konstruktyviai spręsti konfliktus, problemas, efektyviau bendrauti tarpusavyje, stiprins atsparumą rizikingai elgsenai;
 - 13.5. sumažės patyčių apraiškų;
 - 13.6. mokiniai įgis žinių apie psichoaktyvių medžiagų vartojimo žalą ir poveikį žmogaus organizmui, gebės atsisipirti negatyviam socialinės aplinkos poveikiui.
14. Visi duomenys, susiję su mokiniu ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai reikalinga užtikrinti mokinio teises ir teisėtus interesus.
-